

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLAR SEKTÖRÜNDE **KOBİ'LER ve** **KÜRESEL PAZAR**

From
the People of Japan

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLAR SEKTÖRÜNDE **KOBİ'LER ve** **KÜRESEL PAZAR**

From
the People of Japan

KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLAR SEKTÖRÜNDE **KOBİ'LER ve** **KÜRESEL PAZAR**

Yazar
Burçin Tireli

Proje Ekibi

Simay Kardeş
Hedefler için İş Dünyası Platformu & UNDP
Merve Birdal
Hedefler için İş Dünyası Platformu & UNDP

Tasarım ve Uygulama
MYRA

Koordinasyon
Engin Doğan

Tasarım
Alper San

Uygulama
Serhan Baykara

Kişisel Koruyucu Ekipmanlar Sektöründe KOBİ'ler ve Küresel Pazar Raporu, Japonya Hükümeti tarafından finanse edilen, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından yürütülen "COVID-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi" kapsamında hazırlanmıştır.

Proje kapsamında, Hedefler için İş Dünyası Platformu gibi diğer kalkınma ortaklarının çabalarıyla Covid-19 ile mücadelede Kişisel Koruyucu Ekipmanların (KKE) yerli üretimini desteklemek ve bu sektörde yatırım yapan ve/veya yapmayı planlayan mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ'lerin) ihtiyaçlarına yanıt verebilmek amaçlanıyor.

© Her hakkı saklıdır. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye, 2021, İstanbul.

Bu yayının kaynağı aynen belirtilmek koşuluyla telif hakkı sahibinin yazılı izni olmadan eğitim amaçlı ve ticari olmayan diğer amaçlarla kullanılabilir ve çoğaltılabilir. Bu yayının satış ve ticari amaçlarla telif hakkı sahibinin izni olmadan hiçbir şekilde çoğaltılamaz.

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET	6
1.1. Dış Ticaret Süreçlerinin İşleyişi	6
1.2. Dış Ticaret Süreçlerinde İş Akışı	6
2. İHRACATA HAZIRLIK AŞAMASI	8
2.1. Hedef Müşteri Grubunun Belirlenmesi	8
2.2. Müşteri Segmentinin Belirlenmesi	8
2.3. Satış Sonrası Hizmetlerin Belirlenmesi	8
2.4. İade Koşullarının Belirlenmesi	8
2.5. Nakliye Süreçlerinin Planlanması	8
2.6. Rakip Analizlerinin Yapılması	9
2.7. Mevzuatların Ve Gümrük Şartlarının Değerlendirilmesi	9
3. İHRACATTA PAZAR ARAŞTIRMASI	10
3.1. Uluslararası İstatistik Ve Bilgi Edinme Sayfaları	10
3.2. 2020 Yılı Dış Ticaret Verileri	10
3.3. Kişisel Koruyucu Ekipmanları GTİP (Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon) Kodları	11
4. ULUSLARARASI TİCARETTE ÖDEME ŞEKİLLERİ	12
4.1. Peşin Ödeme (Cash Payment / Advance Payment / Prepayment / Cash Before Delivery)	12
4.2. Mal Mukabili Ödeme (Cash Against Goods)	12
4.3. Vesaik Mukabili Ödeme (Cash Against Documents / Documentary Collections)	12
4.4. Kabul Kredili Ödeme (Acceptance Credit)	12
4.5. Akreditifli Ödeme (Letter of Credit)	13

5. ULUSLARARASI TİCARETTE TESLİM ŞEKİLLERİ	14
5.1. İşyerinde Teslim / Ex Works (EXW)	14
5.2. Taşıyıcıya Masrafsız Teslim / Free Carrier (FCA)	15
5.3. Gemi Doğrultusunda Masrafsız Teslim/ Free Alongside Ship (FAS)	15
5.4. Gemide Masrafsız Teslim / Free On Board (FOB)	15
5.5. Mal Bedeli Ve Navlun Ödenmiş Teslim / Cost And Freight (CFR)	15
5.6. Mal Bedeli, Sigorta Ve Navlun Ödenmiş/ Cost, Insurance And Freight (CIF)	16
5.7. Taşıma Bedeli Ödenmiş Olarak / Carriage Paid To (CPT)	16
5.8. Taşıma Ve Sigorta Bedeli Ödenmiş Olarak / Carriage And Insured Paid To (CIP)	16
5.9. Belirlenen Yerde Teslim / Delivered At Place (DAP)	16
5.10. Belirlenen Yerde Eşya Boşaltılmış Teslim / Delivered At Place Unloaded (DPU)	17
5.11. Gümrük Vergileri Ödenmiş Olarak / Delivered Duty Paid (DDP)	17
6. KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLARIN İHRACATINDA YAŞANAN PROBLEMLER	18
6.1. Kalite Konusunda Yaşanan Sorunlar	18
6.2. Kriz Dönemiyle Birlikte Sektöre Yeni Giren Oyuncular	18
6.3. Lojistik Konularda Yaşanan Problemler	18
6.4. İhracatın Ön İzne Tabi Olması	19
7. COVID-19 SÜRECİNDE UYGULANAN TİCARET STRATEJİLERİ VE ÖNLEMLER	22
7.1. Covid-19 Panik Döneminde Ülkelerin KKE Tedariki İçin İzledikleri Stratejiler	22
7.2. Türkiye Tarafından İhracata Yönelik Belirlenen Kurallar ve Standartlar	24
7.3. Avrupa Birliği Tarafından İhracata Yönelik Belirlenen Kurallar ve Standartlar	25
7.4. Diğer Ülkeler Tarafından İhracata Yönelik Belirlenen Kurallar ve Standartlar	25
8. EKLER	27
9. KAYNAKÇA	44

Şema Listesi:

Şema 1: İhracatta Kullanılan Belgelerin Akış Şeması	7
--	----------

Tablo Listesi:

Tablo 1: Eldiven İhracat İzin Belgesi İçin Hibe Sayıları	20
Tablo 2: Kişisel Koruyucu Ekipmanlar İhracat İzin Belgesi İçin Hibe Sayıları	20
Tablo 3: Covid-19 Panik Döneminde Ülkelerin KKE Tedariki için İzledikleri Stratejiler	22
Tablo 4: Türkiye Hükümeti Tarafından Alınan İhracat Önlemleri Ve İlgili Tebliğleri	24
Tablo 5: Bazı Ülkeler Tarafından İhracata Yönelik Belirlenen Kurallar ve Standartlar	26

1. DIŞ TİCARET

Tüm dünyada yaşanan Covid-19 süreci, diğer ülkeler gibi Türkiye'yi de fazlasıyla etkiledi. Hızla başlayan krizle birlikte oluşan panik ortamı ve ihtiyaç duyulan ekipmanların yetersizliği bu sorunu ortadan kaldırmak isteyen üreticilerin üretimini artırırken sahaya yeni oyuncuların girmesi, üretimdeki artışla birlikte yeni pazar arayışlarının başlaması ve koruyuculuk standartlarında gereken minimum kriterlerin sağlanması için yapılan çalışmalar yaşanan sürecin hızlı bir özeti olabilir.

Covid-19 ile birlikte tüketim önceliklerinin değişmesi, alışveriş hacminde de değişikliklerin yaşanmasına sebep olmuştur. Yaşanan arz-talep değişiklikleri, bazı alanlarda ticareti yavaşlatsa veya durdursa da, bazı alanlarda rakamların artmasını hatta yeni ürünlerin piyasaya girmesini sağladı.

Kişisel Koruyucu Ekipmanlarının üretiminde atılan hızlı ve yenilikçi adımlar bu konuda Türkiye'ye avantaj sağlamıştır. Önce iç piyasayı rahatlatan üreticiler, talep fazlasına ulaşınca yeni pazarların arayışına başlamıştır.

1.1. DIŞ TİCARET SÜREÇLERİNİN İŞLEYİŞİ

Dış ticaret, ülke sınırları ötesinde yapılan her türlü ticari faaliyettir. Bu faaliyetler karşımıza ürün ve hizmetlerin ihracat ve ithalatı olarak çıkmaktadır.

İhracatçı, ihraç edeceği mala göre ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'ne üye olan, vergi numarasına sahip gerçek veya tüzel kişilerdir.¹

Bir firma neden ihracat yapmalıdır?

- İhracat, iç pazardan daha büyük bir pazara ulaşmayı sağlar;
- İç pazara olan bağımlılığı azaltır;
- İç pazardaki vadeli satış süreçlerine karşı avantaj sağlar;
- Kapasite kullanım oranını artırır;
- Üretimin artması, maliyetlerin düşmesi konusunda avantaj sunar;
- Firmanın iç pazarda yaşanan rekabet karşısında güçlü durmasını sağlar;
- Döviz kazandırır;
- Dış pazardaki rekabet, ürünü / hizmeti sürekli geliştirme çabasını beraberinde getirir;
- Devlet teşvikleri maliyeti azaltır, vergi indirimleri konusunda avantaj sağlar.

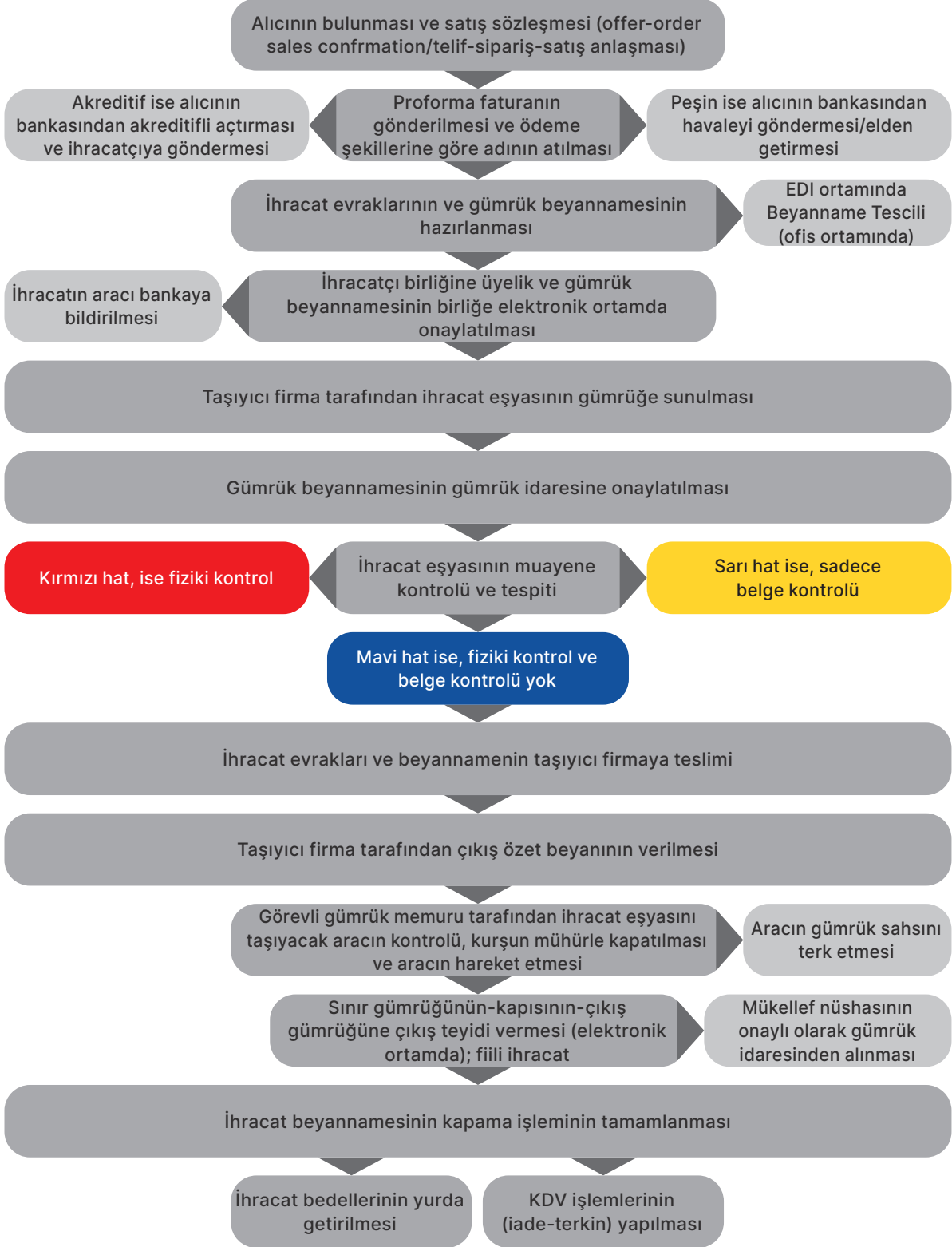

İhracatçı, ihraç edeceği mala göre ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'ne üye olan, vergi numarasına sahip gerçek veya tüzel kişilerdir.

1.2. DIŞ TİCARET SÜREÇLERİNDE İŞ AKIŞI

Dış ticaret süreçlerinde genel standart belgelerin yanı sıra bazı durumlarda özel belge ve izinler de gerekmektedir. Bu süreç, ürüne göre değişiklik gösterir. Ancak ana akış aşağıdaki şemada gösterildiği gibidir.

ŞEMA 1: İHRACAT İŞ AKIŞ ŞEMASI²

2. İHRACATA HAZIRLIK AŞAMASI

2.1. HEDEF MÜŞTERİ GRUBUNUN BELİRLENMESİ

Pandemi süreciyle birlikte pazar araştırması çalışmalarının çevrimiçi olarak yapılması yaygınlaştı. Fuar, firma ziyaretleri gibi yüz yüze yapılan saha çalışmaları tamamen askıya alındı. Ancak bu çalışmaların bilgisayar başında yapılmasının tek sebebi pandemi değil, zaman ve maliyet tasarrufunun da sağlanmasıdır. Hedef müşteri grubunu belirlemeden, hedef bölgeyi seçmeden harekete geçmek çoğu zaman yanlış adımların atılmasına sebep olmaktadır. Bu durum gerek zaman kaybı gerekse yüksek maliyet olarak işletmelere geri dönmektedir.

2.2. MÜŞTERİ SEGMENTİNİN BELİRLENMESİ

Çalışılacak ürüne bağlı olarak hedef müşteri grubu çeşitlilik göstermektedir. Bazı ürün gruplarında üreticiler ya da son kullanıcılarla çalışılırken farklı bir ürün grubunda bayilerle çalışmak uygun olabilir. O nedenle müşteri segmentinin belirlenmesi pazar araştırmasına başlamadan önce belirlenmesi gereken konuların başında gelir.

2.3. SATIŞ SONRASI HİZMETLERİN BELİRLENMESİ

Özellikle teknik ürünlerin satışında ihtiyaç duyulan önemli konulardan bir diğeridir.

Satılan ürün için bakım hizmeti gerekiyorsa, bu konunun başlangıç aşamasında planlanması sonradan yaşanacak sıkıntıların önlenmesi açısından önemlidir.

2.4. İADE KOŞULLARININ BELİRLENMESİ

Çoğunlukla e-ticarette karşımıza çıkan bir konu olan iadeler, hem organizasyonel anlamda zorlukların yaşanmasına sebep olmakta hem de maliyetleri oldukça artırmaktadır. E-ticaret süreçlerinde müşteri, ürünleri satın almaya başlamadan önce bu koşulların netleştirilmesini istemektedir. Bu nedenle e-ticaret yapılan ülkelerde depo kiralınması ya da ilgili ülkede bir bayi ile çalışılması konuları süreç başlamadan önce değerlendirilmelidir.

2.5. NAKLİYE SÜREÇLERİNİN PLANLANMASI

Sevkiyat aşaması çoğunlukla maliyet ve zaman konusunda ihracatçıları zorlayan konuların başında gelmekte, özellikle içinde bulunduğumuz süreç gibi belirsiz dönemlerde maliyetlerin iki katına çıkmasına sebep olmaktadır. Uzak mesafe ülkelerle ticaret yapılırken tercih edilen deniz yolu ulaşımının süreleri de göz önüne alınarak doğru planlama yapılmalıdır.

2.6. RAKİP ANALİZLERİNİN YAPILMASI

Dış ticaret istihbarat siteleri vasıtasıyla geçmiş dönem ihracat verileri ve hedef ülkelerin ithalat verileri incelenmelidir. Hangi ülkelerin nerelerden ithalat yaptıkları, ithalat hacimleri ve maliyetleri gibi konuların detaylı olarak araştırılması, rakipler hakkında bilgi toplanması önemlidir.

2.7. MEVZUATLARIN VE GÜMRÜK ŞARTLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Özellikle ithalat aşamasında istenen özel izinler, sunulması gereken kalite standart belgeleri, ödenmesi gereken gümrük vergileri bir anda işlerin çıkmaza girmesine sebep olabilir. İstenen belge ve izinlerin ihracatçı tarafından alınması ve hazırlanması tahmin edilenden çok daha uzun sürebileceği için hedef pazar seçimi aşamasında değerlendirilmesi gereken konuların başında gelir.

3. İHRACATTA PAZAR ARAŞTIRMASI

3.1. ULUSLARARASI İSTATİSTİK VE BİLGİ EDİNME SAYFALARI

Gerek pazarların, gerekse ürünlere ait mevzuatların incelenmesi için ilk adım detaylı yapılacak bir araştırmadır. Aşağıdaki siteler bu inceleme ve araştırma sürecinin oldukça kolay bir şekilde ilerlemesini sağlayacaktır.³

- www.tuik.gov.tr
- www.ticaret.gov.tr
- www.kolayihracat.gov.tr
- www.mfa.gov.tr
- <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/>
- musaviredanisin.ticaret.gov.tr
- www.trademap.org
- www.eticaret.gov.tr
- www.ec.europa.eu/eurostat
- www.dataweb.usitc.gov
- hts.usitc.gov/current
- madb.europa.eu
- www.deik.org.tr
- www.mevzuat.net
- www.gumrukrehberi.gov.tr
- www.resmigazete.gov.tr
- www.eur-lex.europa.eu
- www.regulations.gov
- www.eximbank.gov.tr
- www.zauba.com
- www.und.org.tr
- comtrade.un.org

- www.globaleledge.msu.edu
- www.globalsources.com
- www.trade.gov
- een.ec.europa.eu
- www.doingbusiness.org

3.2. 2020 YILI DIŞ TİCARET VERİLERİ

Türkiye ihracatta 2020 yılını 169,5 milyar ABD doları (USD) ile tarihi bir rekorla kapatırken, kişisel koruyucu ekipmanları kategorisinde de yüksek ihracat rakamlarına ulaşmayı başardı. Türkiye İstatistik Kurumu 2020 yılı verilerine göre kişisel koruyucu ekipmanları kategorisindeki ürünlerin ihracatı ve ihracatın en fazla gerçekleştiği ilk üç ülke aşağıdaki gibidir.⁴

3.2.1. Tıbbi Maske

2020 yılında gerçekleştirilen toplam ihracat **212.502.948 USD**'dir. (Ek-1)

1. Almanya - 30.413.114 USD
2. Fransa - 24.828.560 USD
3. Libya - 13.459.180 USD

TÜİK verilerine göre, 2020 yılında ihraç edilen tıbbi maske toplam bedeli, 212 milyon 500 bin dolardır.

3 Yeni İşimiz Dış Ticaret, Hakan Akın, 2016

4 www.tuik.gov.tr

3.2.2. Cerrahi Operasyonlarda Giyilen Tek Kullanımlık Önlükler

2020 yılında gerçekleştirilen toplam ihracat **575.483.933** USD'dir. (Ek-2)

1. Amerika Birleşik Devletleri - 112.570.917 USD
2. Almanya - 92.849.518 USD
3. Birleşik Krallık - 62.288.925 USD

3.2.3. Cerrahi Operasyonlarda Kullanılan Tek Kullanımlık Örtüler

2020 yılında gerçekleştirilen toplam ihracat **23.229.657** USD'dir. (Ek-3)

- Almanya - 4.404.573 USD
- Yunanistan - 2.226.950 USD
- İspanya - 1.349.601 USD

3.2.4. Siperlik

2020 yılında gerçekleştirilen toplam ihracat **1.494.573** USD'dir. (Ek-4)

1. Birleşik Krallık - 503.360 USD
2. Irak - 102.708 USD
3. Romanya - 98.077 USD

3.2.5. Cerrahide Kullanılan Eldiven (Sertleştirilmemiş Vulkanize Kauçuktan)

Diğer KKE grubundan farklı olarak eldiven, ithalatı yoğun olan bir üründür. 2020 yılında ise toplam **199.339.168 USD tutarında ithalat** yapılmıştır. En fazla ithalat yapılan ilk 3 ülke Uzak Doğu'dan olup, detayları aşağıdaki gibidir. (Ek-5)

1. Malezya - 153.014.884 USD
2. Tayland - 31.968.069 USD
3. Endonezya - 7.437.575 USD

İthalat rakamı yüksek olmasına rağmen, ihracat da gerçekleştirilmiş ve çoğunluğu Avrupa ülkeleri olmak üzere toplam **18.789.167 USD tutarında ihracat** rakamına ulaşılmıştır.

3.3. KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLARI GTİP (GÜMRÜK TARİFE İSTATİSTİK POZİSYON) KODLARI

Medikal Maske / Cerrahi Maske
GTİP Kod: 4818901000

N95 / KN95
GTİP Kod: 6307909810

Cerrahi Önlükler
GTİP Kod: 6210109200

Cerrahi Tek Kullanımlık Eldiven
GTİP Kod: 4015110000

4. ULUSLARARASI TİCARETTE ÖDEME ŞEKİLLERİ

İthalatçı ve ihracatçı arasındaki güven ilişkisinin derecesine, tarafların üstlendikleri risklere bağlı olarak uluslararası ticarete farklı ödeme çeşitleri kullanılmaktadır. Yaygın olarak kullanılan ödeme şekilleri aşağıdadır:⁵

4.1. PEŞİN ÖDEME (CASH PAYMENT / ADVANCE PAYMENT / PREPAYMENT / CASH BEFORE DELIVERY)

Bu ödeme şeklinde ithalatçı mal sevkiyatı gerçekleşmeden mal bedelini ihracatçıya öder. İhracatçı herhangi bir risk üstlenmemektedir. Dolayısıyla bu ödeme şeklinde sevkiyatın gecikmesi, malların siparişe uygun olmaması gibi tüm riskler ithalatçı üzerindedir.

4.2. MAL MUKABİLİ ÖDEME (CASH AGAINST GOODS)

Bu ödeme şeklinde ithalatçı malı teslim aldıktan sonra mal bedelini ihracatçıya öder. İhracatçı malları alıcı adına sevk ettikten sonra, malı temsil eden belgeleri ithalatçıya, ya doğrudan ya da bedelsiz teslim koşuluyla banka aracılığıyla gönderir. İhracatçının en çok risk üstlendiği ödeme şeklidir.

4.3. VESAİK MUKABİLİ ÖDEME (CASH AGAINST DOCUMENTS / DOCUMENTARY COLLECTIONS)

İhracatçının ithalatçı ile yaptığı satış sözleşmesine uygun olarak malları sevk etmesinden sonra bunları temsil eden sevk belgelerinin, mal bedelinin tahsili karşılığında teslim edilmek üzere, banka aracılığı ile ithalatçıya teslimine imkân veren ödeme şeklidir.

4.4. KABUL KREDİLİ ÖDEME (ACCEPTANCE CREDIT)

İthalatçı ile ihracatçı arasında yapılacak bir anlaşma ile ithal edilecek malların bedellerinin ödenmesinin malların sevkiyatından belli bir süre sonraya bırakılmasıdır. Bu ödeme şeklinde, mal bedelinin belirli bir vadede ödenmesini taahhüt eden ve bu ödemeyi garanti eden bir poliçe / bono bulunmaktadır.

Kabul Kredili Akreditif, uluslararası kurallara ve mevzuata göre açılan akreditiflerde sevk belgelerinin, bu belgelerle birlikte sunulan poliçenin, ithalatçının bankası veya muhabir bankaca kabulünü takiben serbest bırakılarak bedellerinin poliçe vadesinde ödenmesine imkân veren bir ödeme şeklidir.

Kabul Kredili Vesaik Mukabili ödeme ise bankanın sevk belgelerini, bu belgelerle ekli poliçenin ithalatçı tarafından kabulünü takiben ithalatçıya teslim etmesinden sonra poliçe vadesinde mal bedelinin ihracatçıya ödendiği bir ödeme şeklidir.

Kabul Kredili Mal Mukabili ödeme ihraç edilen malın bedelinin malın ithalatçı tarafından teslim alınmasından ve poliçeyi kabul etmesinden sonra poliçe vadesinde ödemenin gerçekleştiği ödeme şeklidir.

4.5. AKREDİTİFLİ ÖDEME (LETTER OF CREDIT)

Akreditifli ödeme yöntemi, ithalatçının verdiği talimat doğrultusunda, ithalatçının çalıştığı bankanın belirli bir meblağa kadar ve belirli bir vade için istenilen koşulların yerine getirilmesi ve ihracatçı tarafından ihraç edilen malların ihracına ilişkin belgelerin ibrazı karşılığında ihracatçıya ödeme yapılacağını taahhüt edilmesini içerir. İthalatçı ve ihracatçı bir bankanın mali güvencesi altında olduklarından akreditifli ödeme şekli hem ithalatçı hem ihracatçı açısından avantaj sağlamaktadır.

Banka Ödeme Yükümlülüğü (Bank Payment Obligation - BPO), ihracatçı ve ithalatçı arasında gerçekleşecek olan alışverişe ait sadece elektronik ortamda sunulan verilerin başarılı bir biçimde eşleşmesi şartı ile bir yükümlü bankanın (alıcının bankası) bir lehtar bankaya (satıcının bankası) verdiği geri dönülemez ve bağımsız bir ödeme taahhüdüdür. Akreditif ile mal mukabili yöntemlerini birleştiren yeni bir ödeme yöntemidir.

5. ULUSLARARASI TİCARETTE TESLİM ŞEKİLLERİ

Uluslararası ticarete malların tesliminin nerede yapılacağı, masrafların kim tarafından karşılanacağı ya da nasıl paylaşılacağı, sigorta ve taşıma sözleşmelerinin yapılıp yapılmayacağı gibi hususların; kısaca alıcı ve satıcının yükümlülüklerinin net olarak belirlenmesi önemlidir.

Bu konuda faydalı kaynaklardan biri, Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) tarafından yayımlanan INCOTERMS'tir (International Commercial Terms - Uluslararası Ticari Terimler). Taraflar ICC'den bağımsız olarak yapılacak ticaretin kurallarını kendileri belirleyebilirler ancak ICC'nin bu teslim şekillerini oluşturmasındaki amacı, bankacılık işlemlerinde, sözleşmelerde vs. atfedilebilir bir dayanak ortaya koymaktır. INCOTERMS alıcı ve satıcı arasındaki sözleşmelerde kullanılan, alıcı ve satıcının sorumluluklarını gösteren uluslararası kabul görmüş kurallar bütünüdür.

ICC tarafından en son INCOTERMS 2020 yayımlanmıştır. Buna göre, uluslararası ticarete 11 teslim şekli bulunmakta olup bunlar iki sınıfa ayrılmaktadır⁶:

- Tüm taşıma türlerini kapsayan kurallar: EXW, FCA, CPT, CIP, DAP, DPU, DDP
- Deniz ve iç su taşımalarına özgü kurallar: FAS, FOB, CFR, CIF

5.1. İŞYERİNDE TESLİM / EX WORKS (EXW)

Satıcıyı en az riske atan teslim şeklidir. EXW teslim şeklinde ihracatçı, ihraç edilecek malın yüklemesinin yapılacağı yerde (fabrika, depo, vb.) malları ambalajlı halde hazır bulundurması yeterlidir. Burada tüm sorumluluğu ithalatçı üstlenir. Kendi acentesi aracılığıyla ihracatçının ülkesindeki malları alması için nakliye aracını gönderir, malları yükletir, gümrükten geçirir, (ara taşıyıcı kullanmışsa ana taşıyıcıya yükletir) kendi ülkesine getirtir ve kendi ülkesindeki gümrükten de geçirerek malın boşaltılacağı yere sevk eder. Her iki ülkedeki gümrük, nakliye, sevk, yükleme, boşaltma ve bu süreçlerin masrafları ithalatçıya aittir.

Taşıma: Satıcının taşıma sözleşmesi yapma yükümlülüğü yoktur. Anlaşmaya göre belirlenebilir.

Sigorta: Sigorta işlemleri tarafların karşılıklı anlaşmasına bırakılmıştır. Sigorta yapılmayabilir ya da anlaşmaya göre sigortayı alıcı veya satıcı yapabilir.

Taşıma şekli: Tüm taşıma türlerinde kullanılabilir.

5.2. TAŞIYICIYA MASRAFSIZ TESLİM / FREE CARRIER (FCA)

FCA teslim şeklinde satıcı malları kendi yerinden ara taşıyıcıya yükleyerek gümrüklemeyi yapar, hangi ana taşıyıcıyla gidecekse belirlenen yerde o taşıyıcıya teslim eder ve satıcının sorumluluğu burada biter. Yükleme satıcının yerindeyse sorumluluk satıcıya aittir, başka yerde ise alıcıya aittir. Örneğin; satıcı malları ara taşıyıcıya yükler, havaalanı gümrüğünden geçirdikten sonra uçağa yükleme işini alıcıya bırakır. Eğer ana taşıyıcı tır ise, karşılıklı anlaşmaya göre yüklemenin işyerinde yapılması da mümkündür ve satıcı açısından ara taşıyıcıya gerek kalmayacaktır; ana taşıyıcıya yüklemeyi yapar ve sorumluluğu burada biter. Yapılan güncelleme ile satıcıya on-board konşimento verilmesi sağlanmıştır.

Taşıma: Ana taşıyıcının masraf ve sorumluluğu alıcıya aittir.

Sigorta: Sigorta yaptırma zorunluluğu yoktur. Sigorta işlemleri tarafların karşılıklı anlaşmasına bırakılmıştır.

Taşıma şekli: Tüm taşıma türlerinde kullanılabilir.

5.3. GEMİ DOĞRULTUSUNDA MASRAFSIZ TESLİM/ FREE ALONGSIDE SHIP (FAS)

FAS teslim şekli deniz yolu nakliyesi için geçerlidir. Satıcı kendi yerinde ara taşıyıcıya yüklemiş olduğu malları limana getirir gümrüklemeyi yapar ve gemiye yükleme aşamasına geçmeden limanın içinde bırakır. Gemi eğer açıkta ise ve yükleme için limandan gemiye bir ara taşıyıcı gerekiyorsa, bu durumda ara taşıyıcının da sorumluluğu satıcıya aittir. Bundan sonra sorumluluk alıcıya geçer. Alıcı yükleme, boşaltma, nakliye ve sigorta masraflarını üstlenir.

Taşıma: Ana taşıyıcının masraf ve sorumluluğu alıcıya aittir.

Sigorta: Sigorta yaptırma zorunluluğu yoktur. Sigorta işlemleri tarafların karşılıklı anlaşmasına bırakılmıştır.

Taşıma şekli: Deniz taşıması.

5.4. GEMİDE MASRAFSIZ TESLİM / FREE ON BOARD (FOB)

Ülkemizde en çok kullanılan bu teslim şeklinde, satıcı FAS teslim prosedürünü aynen uygular ve farklı olarak limana indirilmiş malı gemiye yükler ve sorumluluğu alıcıya devreder.

Taşıma: Ana taşıyıcının masraf ve sorumluluğu alıcıya aittir.

Sigorta: Sigorta yaptırma zorunluluğu yoktur. Sigorta işlemleri tarafların karşılıklı anlaşmasına bırakılmıştır.

Taşıma şekli: Deniz taşıması.

5.5. MAL BEDELİ VE NAVLUN ÖDENMİŞ TESLİM / COST AND FREIGHT (CFR)

CFR ya da diğer adıyla C&F sadece deniz yolu taşımacılığında kullanılır. İhracatçı malları sevk aracına yükler, gümrüklemeyi yaparak malları limana sokar, gemiye yükler ve belirlenen varış limanında boşaltana kadar tüm giderleri ve navlunu öder. Burada taşıma satıcıya ait olsa da taşıma esnasındaki her türlü risk (Kayıp, hasar vb.) alıcıya aittir. Yani satıcı sadece navlun masrafını üstlenmektedir. Alıcı ülkesindeki sevk ve gümrükleme alıcının sorumluluğundadır.

Taşıma: Ana taşıyıcının masrafı satıcıya aittir.

Sigorta: Sigorta yaptırma zorunluluğu yoktur. Sigorta işlemleri tarafların karşılıklı anlaşmasına bırakılmıştır.

Taşıma şekli: Deniz taşıması.

5.6. MAL BEDELİ, SİGORTA VE NAVLUN ÖDENMİŞ TESLİM/ COST, INSURANCE AND FREIGHT (CIF)

CIF teslim şeklinde ihracatçı CFR şartlarına ek olarak deniz sigortası yaptırır. Taşıma masrafı satıcıya ait olmakla birlikte, riskler alıcıya aittir.

Taşıma: Ana taşıyıcının masrafı satıcıya aittir.

Sigorta: Sigorta satıcıya aittir. Sigorta aksi belirtilmedikçe kapsamı dar olan Clause C'ye göre yapılır.

Taşıma şekli: Deniz taşıması.

5.7. TAŞIMA BEDELİ ÖDENMİŞ TESLİM / CARRIAGE PAID TO (CPT)

CPT teslim şeklinde ihracatçı önceden kararlaştırılmış varış yerine kadar navlunu ödeme sorumluluğunu üstlenir. Tüm türlerinde, özellikle çok araçlı taşımacılık türlerinde kullanılır. Satıcı malları ilk taşıyıcının gözetimine devrettiği andan itibaren navlun hariç malla ilgili bütün risk alıcıya geçer.

Taşıma: Ana taşıyıcının masrafı satıcıya aittir.

Sigorta: Sigorta yaptırma zorunluluğu yoktur. Sigorta işlemleri tarafların karşılıklı anlaşmasına bırakılmıştır.

Taşıma şekli: Tüm taşıma türlerinde kullanılabilir.

5.8. TAŞIMA VE SİGORTA BEDELİ ÖDENMİŞ OLARAK TESLİM / CARRIAGE AND INSURED PAID TO (CIP)

CIP teslim şeklinde ihracatçı CPT teslim şeklindeki şartlara ek olarak taşıma sigortasını da üstlenir.

Taşıma: Ana taşıyıcının masrafı satıcıya aittir.

Sigorta: Sigorta satıcıya aittir. Sigorta aksi belirtilmedikçe kapsamı geniş olan Clause A'ya göre yapılır.

Taşıma şekli: Tüm taşıma türlerinde kullanılabilir.

5.9. BELİRLENEN YERDE TESLİM / DELIVERED AT PLACE (DAP)

INCOTERMS 2000'de yer alan ve kaldırılan DEQ, DAF, DES ve DDU teslim şekillerinin görevini üstlenmektedir. Tüm taşıma türlerinde kullanılabilir. Bu teslim şeklinde ihracatçı malları yükleyip kendi ülkesinin gümrüğünden geçirdikten sonra –ara taşıyıcı kullanmışsa- ana taşıyıcıya yükler ve kararlaştırılan varış yerine (liman, antrepo, lojistik terminal, ya da ithalatçının deposu) ulaşır ve boşaltmayı alıcıya bırakır. İthalatçının ülkesindeki gümrükleme, gümrük vergisi ve diğer masraflar ithalatçıya aittir.

Taşıma: Masraflar satıcıya aittir.

Sigorta: Sigorta yaptırma zorunluluğu yoktur. Sigorta işlemleri tarafların karşılıklı anlaşmasına bırakılmıştır.

Taşıma şekli: Tüm taşıma türlerinde kullanılabilir.

Taşıma: Masraflar satıcıya aittir.

Sigorta: Sigorta yaptırma zorunluluğu yoktur. Sigorta işlemleri tarafların karşılıklı anlaşmasına bırakılmıştır.

Taşıma şekli: Tüm taşıma türlerinde kullanılabilir.

5.10. BELİRLENEN YERDE EŞYA BOŞALTILMIŞ TESLİM / DELIVERED AT PLACE UNLOADED (DPU)

DAT teslim şeklinin yerini almış bu teslim şeklinde ihracatçı malları yükleyip kendi ülkesinin gümrüğünden geçirdikten sonra –ara taşıyıcı kullanmışsa- ana taşıyıcıya yükler ve kararlaştırılan varış yerinde (liman, antrepo, lojistik terminal, ya da ithalatçının deposu) boşaltır. Ancak ithalatçının ülkesindeki gümrükleme, gümrük vergisi ve diğer masraflar ithalatçıya aittir.

Taşıma: Masraflar satıcıya aittir.

Sigorta: Sigorta yaptırma zorunluluğu yoktur. Sigorta işlemleri tarafların karşılıklı anlaşmasına bırakılmıştır.

Taşıma şekli: Tüm taşıma türlerinde kullanılabilir.

5.11. GÜMRÜK VERGİLERİ ÖDENMİŞ OLARAK / DELIVERED DUTY PAID (DDP)

Boşaltma alıcıya aittir. Her iki gümrükteki vergi ve masraflar, navlun, ara taşıyıcı organizasyon ve masrafları ihracatçıya aittir. EXW teslim şeklinde ithalatçının yüklendiği sorumluluk DDP teslim şeklinde ihracatçıya geçer.

6. KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLARIN İHRACATINDA YAŞANAN PROBLEMLER

6.1. KALİTE KONUSUNDA YAŞANAN SORUNLAR

Yaşanan süreç içinde ihtiyaç duyulan ekipman sayısının artmasıyla birlikte, üretici sayısında ve üretim yapan firmaların yeni pazar arayışında artış yaşanmıştır. Yeni pazarlar ise kalite süreçlerinde istenen standartlar sebebiyle, belgelendirme süreçlerini hızlandırmıştır. Bu süreci başarılı şekilde tamamlayan firmaların yanında, maalesef gereken standartları sağlayamayan üreticiler de bulunmaktadır.

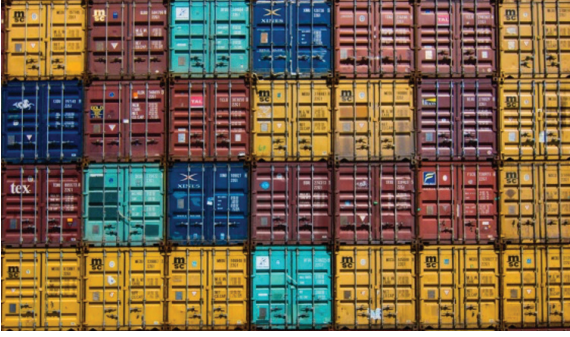
Özellikle belgelendirme süreçlerini tamamlayarak ihracat yapan bazı firmaların, yapılan analizler sonucu testlerden geçemedikleri görülmüştür. İhraç edilen bazı maskelerin, Avrupa'da yapılan testler sonucunda standartların altında kalması haber bültenlerine konu olmuştur.⁷ Bu durum, Türkiye'nin ve Türkiye'deki üreticilerin itibarını zedelemekte ve kurulan güvenin bozulmasına neden olmaktadır. Bu nedenle, belgelendirme ve standartlaşma konusunda alınacak önlemler sadece ithalatçı için değil, ihracatçı açısından da önem taşımaktadır.

6.2. KRİZ DÖNEMİYLE BİRLİKTE SEKTÖRE YENİ GİREN OYUNCULAR

2020 yılının Mart ayında başlayan pandemi ile birlikte kişisel koruyucu ekipmanlarına olan talebin ve ihtiyacın, arzdan çok fazla olması sebebiyle birçok sektör dışı kişi ve firmalar üretim sürecine dahil olmuştur. Özellikle pandemi sürecinin başındaki aylarda ekipman fiyatlarının yüksek olması nedeniyle cazip görünen bu alana hızla giriş yapan firmalar, sektörde kalite ve doğru ürünün üretilmesi konularında sıkıntı yaşanmasına sebep olmuştur. Mevcutta bulunan bilgi kirliliği ile birlikte, kendilerine bir alan yaratmayı başarmışlardır.

6.3. LOJİSTİK KONULARDA YAŞANAN PROBLEMLER

Lojistik, ihracat ve ithalat süreçlerinde maliyet açısından oldukça belirleyici olan ve bu nedenle detaylı planlanarak çalışılması gereken konuların başında gelmektedir. Özellikle taşımacılığın yapıldığı alanda fiyatların sabit olmaması ve birçok değişkenden etkilenmesi,

maliyetler üzerinde etkileyici olmakta ve ihracatçıları zor durumda bırakabilmektedir. Kayda değer diğer bir sorun da 2020 yılının sonunda başlayan konteyner ekipmanlarındaki yetersizlik ve ekipmana ulaşamama sorununun tüm sektörleri etkilemiş olması ve taşımacılık maliyetlerinin birkaç katına çıkmasıdır. Öngörülemeden bu tür problemlerden dolayı, firmaların oldukça temkinli ve dikkatli hareket etmesi gerekmektedir.

6.4. İHRACATIN ÖN İZNE TABİ OLMASI

4 Mart 2020 tarihli ve 31058 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “İhracı Yasak Ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat: 96/31)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ” ile Kişisel Koruyucu Ekipman kapsamında piyasaya arz edilen “Koruyucu Maske (Gaz, Toz ve Radyoaktif Toz Filtreli Maskeler)”, “Tulum (Koruyucu İş Elbisesi)”, “Sıvı Geçirmez Önlük (Kimyasallara Karşı Kullanılan Koruyucu Önlükler)” ve “Gözlük (Koruyucu Gözlükler)” ile Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen “Tıbbi ve Cerrahi Maske” ve “Tıbbi Steril / Nonsteril Eldiven” isimli ürünlerin ihracatı, 02.04.2020 tarihli ve 31087 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Tıbbi Tanı Kitlerinin İthaline İlişkin Tebliğ” ile insanlar için kullanılan 3822.00 ve 3002.15 Gümrük Tarife Pozisyonlarındaki eşyaların ithalatı, Sağlık Bakanlığının ön iznine bağlanmıştır.

03.03.2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Kişisel Koruyucu Ekipmanlarının mal alım sözleşmesi ve sözleşme eki teknik şartnamelerde değişiklikler yapılmıştır.

Üretilen / tedarik edilen Cerrahi Maske, FFP2 (N95) / FFP3 Maske, Koruyucu Tulum, Sıvı Geçirmez Kişisel Koruyucu Önlük, Koruyucu Gözlük, Tıbbi Muayene Eldiveni, Nonsteril Pudralı Tıbbi Muayene Eldiveni, Nonsteril Pudrasız Tıbbi Muayene Eldiveni, Lateks İçermeyen, Pudrasız Cerrahi Eldiveni, Lateks İçeren, Pudralı Cerrahi Eldiveni, Lateks İçeren Pudrasız Cerrahi Eldivenin Devlet Malzeme Ofisi (DMO)’ne teslim edilerek kontrolü sağlanmaktadır. Sözleşme şartlarına uygun olarak teslim edilen ürün sayısı ise DMO tarafından Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna (TİTCK) bildirilerek, İhracat İzin Belgesi’nin verilmesi sağlanmaktadır.⁸

İhracatçının Yükümlülükleri:

- Sözleşmede belirlenen nitelikte ve miktarda ürünü üreterek / tedarik ederek DMO’ya teslim etmek;
- Sözleşme kapsamında ürettiği / tedarik ettiği ürünler karşılığında herhangi bir bedel talep etmemek;
- DMO’ya teslim ettiği ürünlerin nitelik ve kalitesinin, en az ihraç ettiği ürünlerle aynı nitelik ve kalitede olmasını sağlamak.

Devlet Malzeme Ofisinin Yükümlülükleri:

- Sözleşmeye uygun olarak üretilen / tedarik edilen ürünlerin teslim alınmasını sağlamak;
- Sözleşmeye uygun olarak teslim edilen ürün sayısının, ihracat izni verilmesi için TİTCK’ya bildirmek.

8 T.C. Sağlık Bakanlığı, Türkiye İlaç Ve Tıbbi Cihaz Kurumu www.titck.gov.tr Devlet Malzeme Ofisi www.dmo.gov.tr

TABLO 1: ELĐİVEN İHRACAT İZİN BELGESİ İÇİN HİBE SAYILARI

DMO'ya hibe edilen ürün sayısı	İhracat izni verilecek ürün sayısı
1 adet tıbbi muayene eldiveni	3 adet tıbbi muayene eldiveni
1 adet cerrahi eldiven	3 adet cerrahi eldiven

TABLO 2: KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLARI İHRACAT İZİN BELGESİ İÇİN HİBE SAYILARI

Ürün	DMO'ya hibe edilen ürün sayısı	İhracat izni verilecek ürün sayısı
Cerrahi Maske	1 adet cerrahi maske	5 adet cerrahi maske
FFP2 (N95) Maske, FFP3 Maske	1 adet FFP2 (N95) maske	5 adet FFP2 (N95) maske veya 5 adet FFP3 maske
	1 adet FFP3 maske	5 adet FFP3 maske
	5 adet cerrahi maske	1 adet FFP2 (N95) maske
	10 adet cerrahi maske	1 adet FFP3 maske
	1 adet sıvı geçirmez kişisel koruyucu önlük	12 adet FFP2 (N95) maske veya 12 adet FFP3 maske
	1 adet koruyucu tulum	24 adet FFP2 (N95) maske veya 24 adet FFP3 maske
Koruyucu Tulum	1 adet koruyucu tulum	10 adet koruyucu tulum
	20 adet cerrahi maske	3 adet koruyucu tulum
	1 adet sıvı geçirmez kişisel koruyucu önlük	4 adet koruyucu tulum
	2 adet FFP2 (N95) maske veya 2 adet FFP3 maske	3 adet koruyucu tulum
Sıvı Geçirmez Kişisel Koruyucu Önlük	8 adet cerrahi maske veya 1 adet FFP2 (N95) maske veya 1 adet FFP3 maske	3 adet sıvı geçirmez kişisel koruyucu önlük
	1 adet sıvı geçirmez kişisel koruyucu önlük	10 adet sıvı geçirmez kişisel koruyucu önlük
	1 adet sıvı geçirmez kişisel koruyucu önlük	100 adet cerrahi maske
Muayene Eldiveni / Cerrahi Eldiven	1 adet FFP2 (N95) maske	100 adet muayene eldiveni*
	1 adet FFP3 maske	100 adet cerrahi eldiven**
Koruyucu Gözlük	1 adet koruyucu gözlük	10 adet koruyucu gözlük
	1 adet koruyucu gözlük	10 adet FFP2 (N95) maske

* Ek-6,7,8 numaralı teknik şartnamelere uygun Nonsteril Nitril Tıbbi Muayene Eldiveni, Nonsteril Pudralı Tıbbi Muayene Eldiveni ve Pudrasız Tıbbi Muayene Eldiveni

** Ek-9,10,11 numaralı teknik şartnamelere uygun Lateks İçermeyen Pudrasız Cerrahi Eldiven, Lateks İçeren Pudralı Cerrahi Eldiven ve Lateks İçeren Pudrasız Cerrahi Eldiven

Süreç, T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan kılavuz ile ihracatçılara detaylı olarak anlatılmıştır. İhracat başvurularında alınan TPS (Tek Pencere Sistemi) numarası 9 ay süre ile geçerli olup, kısmi miktarda ürün ihracatı için kullanılmaktadır. İthalat başvurularında alınan TPS numarası 6 ay süre ile geçerli olup ithalatına izin verilen toplam miktarı aşmamak kaydıyla, bu süre içinde kısmi miktarda ürün ithalatı için kullanılabilir.

Bu süreçler bir yandan yurt içinde ihtiyaç duyulan ekipmanların tedarik edilmesi süreçlerini kolaylaştırır da, diğer yandan, üreticilerin maliyetlerini artırmakta ve küresel pazarda rekabet gücünü azaltmaktadır.⁹

9 Kişisel Koruyucu Ekipmanların ihracının ön izne tabi olması kararı, 6 Ağustos 2021 tarihli ve 31560 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Madde 1 ile yürürlükten kaldırılmıştır. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/08/20210806-17.htm>

7. COVID-19 SÜRECİNDE UYGULANAN TİCARET STRATEJİLERİ VE ÖNLEMLER

7.1. COVID-19 PANİK DÖNEMİNDE ÜLKELERİN KKE TEDARİKİ İÇİN İZLEDİKLERİ STRATEJİLER

Covid-19 salgını, birçok ülkenin kişisel koruyucu ekipman sıkıntısıyla karşı karşıya kalmasına neden oldu. KKE'ye yönelik artan talebin ve küresel pazardaki büyük aksaklıkların birleşimi, hemen hemen tüm ülkelerin kendi ihtiyaçları için KKE elde etmesini zorlaştırdı.

Covid-19 Sağlık Sistemleri Müdahale Monitörü (HSRM) 24 ülkeyi incelemiş ve yaşanan salgının panik sürecinde KKE ile ilgili tedarikler için kullandıkları stratejileri özetlemişlerdir (15 Nisan 2020).

TABLO 3: COVID-19 PANİK DÖNEMİNDE ÜLKELERİN KKE TEDARİKİ İÇİN İZLEDİKLERİ STRATEJİLER¹⁰

ÜLKELER	Diğer Ülkelerden İthalat	Kullanım Kurallarında Esneklik	İç Üretimi Hızlandırma	Acil Durum Stokunun Kullanımı	KKE İzleme Sistemi Tanıtımı	Diğer Önlemler
Bosna Hersek	✓					
Kanada	✓	✓	✓		✓	KKE fazlası olan iller, eksikliği olan illere gönderdi
Hırvatistan	✓		✓			
Danimarka						Firmalardan bağış kabul eden bir platform kuruldu
Estonya	✓		✓	✓		

ÜLKELER	Diğer Ülkelerden İthalat	Kullanım Kurallarında Esneklik	İç Üretimi Hızlandırma	Acil Durum Stokunun Kullanımı	KKE İzleme Sistemi Tanıtımı	Diğer Önlemler
Finlandiya		✓	✓	✓	✓	
Fransa	✓		✓			
Almanya	✓		✓			
Yunanistan	✓				✓	
İrlanda	✓					
İsrail	✓		✓	✓		
İtalya	✓		✓			
Letonya	✓					
Litvanya	✓		✓			
Lüksemburg	✓					
Malta	✓					
Hollanda	✓					
Kuzey Makedonya	✓					
Rusya Federasyonu	✓					
Sırbistan	✓					
İspanya	✓		✓			
Ukrayna	✓				✓	
Birleşik Krallık			✓	✓	✓	

Hemen hemen tüm ülkeler, mevcut stoklarını desteklemek için başta Çin olmak üzere diğer ülkelerden KKE ithal etmiştir. İngiltere, başlangıçta ithalatı tercih etmese de ilerleyen süreçlerde ithalat süreçlerini hızlandırmıştır. Çok sınırlı mali kaynaklara sahip bazı ülkeler, WHO ve / veya Avrupa Komisyonu'ndan uluslararası bağış veya destek almıştır. Yirmi beş Avrupa Birliği (AB) Üye Devleti, AB'nin KKE için Ortak

Tedarik girişimine katılmıştır. Birçok ülke Covid-19 nedeniyle tedarik süreçlerini değiştirmiş; Almanya ve İspanya gibi ülkeler satın alma süreçlerini merkezileştirmiştir. Letonya, devlete ait şirketlerin ve birkaç bakanlığın satın alma prosedürü olmadan mal ve hizmet tedarik etmesine olanak sağlamıştır. Birçok ülke yeterli KKE tedarikine ulaşmak için standartlarını gevşetmiştir.

Bu süreçte pek çok ülke uluslararası pazarda rekabet etmekte zorluk yaşadıklarını bildirmişlerdir. Almanya (yardım kampanyaları hariç), Rusya Federasyonu, Ukrayna ve Birleşik Krallık (Avrupa Birliği dışında) KKE ihracat kısıtlamaları uygulamıştır. Hollanda ve İrlanda, KKE konusunda yaşanan kalite sorunlarını ve kullanılamaz durumdaki ithal ekipman örneklerini bildirmiştir. Hollanda'da, çok sayıda yüz maskesi siparişinin yetersiz kalitede olduğu ve hastanelerden geri toplanması gerektiği ortaya çıkmıştır. İrlanda Sağlık Hizmetleri (HSE) tarafından 5 Nisan 2020 tarihinde düzenlenen basın toplantısında, gelen ekipmanın yaklaşık %20'sinin kullanıma uygun olmadığı açıklanmıştır.

7.2. TÜRKİYE TARAFINDAN İHRACATA YÖNELİK BELİRLENEN KURALLAR VE STANDARTLAR

Covid-19 salgının başlamasıyla birlikte hükümetler geçici ticaret önlemleri almaya ve çok hızlı bir şekilde hayata geçirmeye başlamışlardır. Ancak mevzuatları oldukça karmaşık olan bu kararları takip etmek oldukça güç olmuştur.

Türkiye Hükümeti tarafından alınan ihracat önlemleri ve ilgili tebliğleri aşağıda açıklanmıştır.

TABLO 4: TÜRKİYE HÜKÜMETİ TARAFINDAN ALINAN İHRACAT ÖNLEMLERİ VE İLGİLİ TEBLİĞLERİ¹¹

Konu	Ürün Detayı	Açıklama	Kısıtlama Durumu	Etkilenen Ülkeler	Durumu	İlgili Tebliğ	Başlangıç Tarihi
İhracat için lisans veya izin gereksinimleri	Maske, Kişisel Koruyucu Ekipmanları	Türkiye, maske ve kişisel koruyucu ekipman ihracatını düzenlemektedir	Kısıtlı	Tüm ülkeler	Aktif	4/3/20 tarihli ve 31058 sayılı Resmi Gazete ile 19/9/1996 tarihli ve 22762 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat: 96/31)'in maddelerine ekleme yapılmıştır.	4/3/20*
İhracat için lisans veya izin gereksinimleri	Kişisel Koruyucu Ekipmanları	Covid-19 salgını nedeniyle belirli kişisel koruyucu ekipman (KKE) ve meltblown kumaş için geçici ihracat izni	Kısıtlı	Tüm ülkeler	Aktif	Dünya Ticaret Örgütü'nün 9/4/2021 tarihli ve G/MA/QR/N/TUR/2/Add.1 sayılı belge	9/4/21**

¹¹ Kaynak: * <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/03/20200304-54.htm>

** https://macmap.org/OfflineDocument/Covid19/COVID_TUR_3.pdf

7.3. AVRUPA BİRLİĞİ TARAFINDAN İHRACATA YÖNELİK BELİRLENEN KURALLAR VE STANDARTLAR

Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan 29 Mayıs 2021 tarihli ve (EU) 2016/425 sayılı yönerge ile, onaylanmış kuruluşların listesi yayınlanmıştır. Yayınlanan listede yer verilen başlıklar aşağıdaki gibidir:¹²

- Onaylanmış kuruluşların ülkelere göre isimleri ve adresleri;
- Kimlik numarası;
- Sorumlu olduğu ürünler;
- Sorumlu olduğu prosedürler ve modüller;
- Maddeler ya da ekler.

Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayınlanan düzenlemelere yönelik standartlar ve içerikleri, Avrupa Komisyonu tarafından incelenmekte ve bir özet tablo olarak yayınlanmaktadır. Düzenli olarak güncellenmekte olan listenin, ihracat sürecindeki tüm firmalar tarafından incelenmesi faydalı olacaktır.¹³

7.4. DİĞER ÜLKELER TARAFINDAN İHRACATA YÖNELİK BELİRLENEN KURALLAR VE STANDARTLAR

Tüm dünya KKE ile ilgili kurallar ve standartlar belirlemiş ve önlemler almıştır. Ancak bu standartlar ve kurallar şartlara ve ihtiyaçlara göre değişmekte olup ilgili yayınlar sürekli güncellenmektedir. Bu nedenle yayınların kaynağından takip edilmesi ve en güncel haline ulaşılması KKE ihracatındaki en önemli konulardan biridir.

ITC tarafından hazırlanan Market Access Map (Bkz: Tablo No. 5) ile alınan kararlar günlük olarak işlenmekte ve sektör kullanıcılarının hizmetine ücretsiz olarak sunulmaktadır. Tablo tüm ülkeleri kapsamakta olup, örnek birkaç ülkeye aşağıda yer verilmiştir.

12 Kaynak: https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm?fuseaction=country.notifiedbody&cou_id=792

13 <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/44965>

TABLO 5: BAZI ÜLKELER TARAFINDAN İHRACATA YÖNELİK BELİRLENEN KURALLAR VE STANDARTLAR¹⁴

İlgili Ülke	Konu	İlgili Ürün	Açıklama	Ticarete Etkisi	Etkilenen Ülkeler	Geçerlilik Durumu	Başlangıç Tarihi
Türkiye	İhracat için lisans veya izin gereksinimleri	Maskeler ve KKE	Türkiye, maske ve kişisel koruyucu ekipman ihracatını düzenlemektedir	Kısıtlayıcı	Tüm Ülkeler	Aktif	4/3/2020
Türkiye	İhracat için lisans veya izin gereksinimleri	KKE	Covid-19 salgını nedeniyle belirli kişisel koruyucu ekipman (KKE) ve meltblown kumaşları için geçici ihracat izni	Kısıtlayıcı	Tüm Ülkeler	Aktif	8/4/2021
ABD	İthalat yasağı kaldırıldı	Eldivenler	ABD, yetersizlik nedeniyle Malezya'daki şirketlerden eldiven ithalatı yasağını kaldırmıştır	Serbestleştirme	Malezya	Aktif	24/3/2020
Hindistan	İthalat yasağı askıya alındı	Tıbbi Vantilatörler	Solunum cihazı tedarikini kolaylaştırmak için hükümet ithalat yasağını geçici olarak kaldırdı	Serbestleştirme	Tüm Ülkeler	Aktif	17/4/2020

8. EKLER¹⁵

EK-1

GTIP ve Ülkeye göre dış ticaret		
Yıl	HS12	HS12 adı
2020	630790981011	Tıbbi maskeler (bir kullanımlık); dokunmamış mensucattan; örme veya kroşe HARIÇ

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
1	Fransa	KG	899.361	0	2.932	0	24.828.560	222.980
3	Hollanda	KG	445.228	0	13	0	9.614.018	2.023
4	Almanya	KG	890.017	0	28.293	0	30.413.114	1.669.094
5	İtalya	KG	250.696	0	2.655	0	6.912.305	137.693
6	Birleşik Krallık	KG	281.624	0	2.271	0	12.114.604	75.920
7	İrlanda	KG	4.027	0	2.077	0	774.608	36.129
8	Danimarka	KG	111.321	0	0	0	2.240.458	0
9	Yunanistan	KG	123.719	0	0	0	3.272.921	0
10	Portekiz	KG	40.300	0	31	0	2.490.663	1.710
11	İspanya	KG	158.733	0	35	0	9.624.753	633
17	Belçika	KG	46.980	0	1.240	0	1.340.342	22.259
18	Lüksemburg	KG	1.173	0	0	0	74.858	0
24	İzlanda	KG	134	0	0	0	3.235	0
28	Norveç	KG	20.686	0	2	0	583.210	936
30	İsveç	KG	100.394	0	90	0	2.170.843	12.510
32	Finlandiya	KG	17.949	0	3	0	407.170	56
38	Avusturya	KG	31.772	0	9	0	1.008.370	1.982
39	İsviçre	KG	79.930	0	11	0	2.217.067	281
44	Cebelitarık	KG	45	0	0	0	4.000	0
46	Malta	KG	8.372	0	0	0	182.739	0
53	Estonya	KG	14.243	0	0	0	1.300.553	0
54	Letonya	KG	3.842	0	0	0	29.699	0
55	Litvanya	KG	5.862	0	0	0	101.058	0
60	Polonya	KG	72.944	0	18	0	2.095.783	1.048
61	Çekya	KG	43.298	0	24	0	1.478.074	3.496
63	Slovakya	KG	26.390	0	2	0	4.189.435	66
64	Macaristan	KG	20.948	0	4	0	410.718	341

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
66	Romanya	KG	223.860	0	1.466	0	11.940.597	281.229
68	Bulgaristan	KG	253.897	0	5.679	0	5.245.849	478.137
70	Arnavutluk	KG	39.867	0	0	0	1.352.938	0
72	Ukrayna	KG	12.782	0	235	0	380.605	4.346
73	Belarus	KG	5.186	0	38.313	0	143.346	360.910
74	Moldova	KG	16.913	0	0	0	1.372.924	0
75	Rusya Federasyonu	KG	1.086	0	0	0	20.924	0
76	Gürcistan	KG	19.688	0	0	0	261.414	0
78	Azerbaycan	KG	11.564	0	0	0	190.237	0
79	Kazakistan	KG	18.198	0	0	0	892.021	0
80	Türkmenistan	KG	6.226	0	0	0	172.021	0
81	Özbekistan	KG	3.584	0	0	0	26.115	0
82	Tacikistan	KG	82	0	0	0	2.035	0
83	Kırgızistan	KG	593	0	0	0	34.624	0
91	Slovenya	KG	26.639	0	450	0	922.818	12.696
92	Hırvatistan	KG	23.591	0	0	0	408.649	0
93	Bosna-Hersek	KG	59.152	0	0	0	1.091.914	0
95	Kosova	KG	27.474	0	0	0	560.568	0
96	Kuzey Makedonya	KG	11.076	0	173	0	228.682	10.712
97	Karadağ	KG	36.318	0	8	0	901.433	167
98	Sırbistan	KG	159.825	0	42	0	4.689.877	1.396
204	Fas	KG	288	0	0	0	13.596	0
208	Cezayir	KG	7.524	0	0	0	167.410	0
212	Tunus	KG	233.061	0	0	0	3.253.894	0
216	Libya	KG	1.191.311	0	0	0	13.459.180	0
220	Mısır	KG	95	0	875.582	0	2.132	8.671.083
224	Sudan	KG	11.149	0	0	0	124.031	0
228	Moritanya	KG	16	0	0	0	874	0
232	Mali	KG	662	0	0	0	15.638	0
240	Nijer	KG	441	0	0	0	12.435	0
248	Senegal	KG	3.750	0	0	0	84.815	0
252	Gambiya	KG	14.825	0	0	0	543.322	0
260	Gine	KG	3.073	0	0	0	142.006	0
264	Sierra Leone	KG	101	0	0	0	314	0
272	Kotdivuar	KG	76	0	0	0	12.722	0
276	Gana	KG	3.077	0	0	0	53.616	0
284	Benin	KG	2	0	0	0	19	0

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
288	Nijerya	KG	680	0	0	0	23.725	0
302	Kamerun	KG	3.459	0	0	0	84.067	0
310	Ekvator Ginesi	KG	140	0	0	0	10.536	0
314	Gabon	KG	86	0	0	0	5.528	0
318	Kongo	KG	310	0	0	0	1.363	0
322	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	KG	416	0	0	0	6.462	0
330	Angola	KG	4.092	0	0	0	212.732	0
334	Etiyopya	KG	252	0	0	0	29.969	0
338	Cibuti	KG	789	0	0	0	2.989	0
342	Somali	KG	4.837	0	0	0	154.525	0
346	Kenya	KG	322	0	0	0	3.016	0
350	Uganda	KG	111	0	0	0	7.350	0
352	Tanzanya	KG	3.234	0	0	0	126.009	0
373	Mauritius	KG	403	0	0	0	16.895	0
382	Zimbabve	KG	244	0	0	0	8.362	0
386	Malavi	KG	105	0	0	0	5.676	0
388	Güney Afrika Cumhuriyeti	KG	135	0	0	0	5.446	0
389	Namibya	KG	2.146	0	0	0	49.044	0
400	ABD	KG	96.212	0	718	0	3.169.426	213.581
404	Kanada	KG	20.160	0	1	0	455.312	11
412	Meksika	KG	82	0	0	0	4.108	0
416	Guatemala	KG	40	0	0	0	783	0
428	El Salvador	KG	42	0	0	0	3.779	0
436	Kostarika	KG	1.148	0	0	0	17.253	0
442	Panama	KG	88	0	0	0	9.768	0
448	Küba	KG	23	0	0	0	252	0
453	Bahamalar	KG	188	0	0	0	6.355	0
456	Dominik Cumhuriyeti	KG	285	0	0	0	9.283	0
464	Jamaika	KG	2.008	0	0	0	65.016	0
469	Barbados	KG	4.044	0	0	0	104.747	0
472	Trinidad ve Tobago	KG	612	0	0	0	2.027	0
473	Grenada	KG	76	0	0	0	5.634	0
480	Kolombiya	KG	286	0	0	0	19.378	0
484	Venezuela	KG	25	0	0	0	81	0
504	Peru	KG	99	0	2	0	5.904	102

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
508	Brezilya	KG	1.320	0	13	0	47.731	2.936
512	Şili	KG	10.745	0	0	0	311.806	0
516	Bolivya	KG	48	0	0	0	4.372	0
520	Paraguay	KG	1	0	0	0	1	0
524	Uruguay	KG	139	0	0	0	2.583	0
528	Arjantin	KG	12	0	0	0	1.008	0
601	Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	KG	20.315	0	0	0	491.635	0
604	Lübnan	KG	6.243	0	0	0	165.148	0
608	Suriye	KG	52.467	0	0	0	1.069.927	0
612	Irak	KG	95.784	0	1.000	0	3.619.720	44.727
616	İran	KG	497	0	0	0	3.033	0
624	İsrail	KG	10.208	0	3	0	906.292	616
625	Filistin Devleti	KG	2.670	0	0	0	121.325	0
628	Ürdün	KG	436	0	0	0	138.955	0
632	Suudi Arabistan	KG	77.060	0	0	0	2.896.777	0
636	Kuveyt	KG	47.006	0	0	0	8.487.401	0
640	Bahreyn	KG	169	0	0	0	4.958	0
644	Katar	KG	2.242	0	0	0	49.595	0
649	Umman	KG	238	0	0	0	16.550	0
653	Yemen	KG	207	0	0	0	12.760	0
660	Afganistan	KG	8.881	0	0	0	270.064	0
662	Pakistan	KG	14.348	0	2	0	282.920	148
664	Hindistan	KG	0	0	38	0	0	3.831
666	Bangladeş	KG	132	0	0	0	3.600	0
667	Maldivler	KG	442	0	0	0	22.332	0
680	Tayland	KG	6	0	15	0	384	648
690	Vietnam	KG	1.024	0	403	0	151.807	8.223
701	Malezya	KG	32	0	487	0	624	9.052
706	Singapur	KG	7.527	0	11	0	250.149	632
708	Filipinler	KG	50	0	4	0	879	131
716	Moğolistan	KG	618	0	0	0	11.832	0
720	Çin	KG	203.042	0	135.715	0	13.829.764	2.992.826
728	Güney Kore	KG	0	0	624	0	0	41.138
732	Japonya	KG	4.834	0	6.400	0	746.015	120.170
736	Tayvan	KG	3.782	0	64	0	273.750	1.205
740	Hong Kong	KG	65.343	0	725	0	3.822.190	78.531
800	Avustralya	KG	19.401	0	0	0	496.784	0

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
801	Papua Yeni Gine	KG	90	0	0	0	1.800	0
822	Fransız Polinezyası	KG	400	0	0	0	13.356	0
958	Belirlenemeyen Ülke ve Bölgeler	KG	0	0	58	0	0	3.432
960	Antalya Serbest Bölgesi	KG	13	0	0	0	954	0
963	Ege Serbest Bölgesi	KG	12.839	0	117.626	0	442.229	2.836.091
966	Mersin Serbest Bölgesi	KG	769	0	1.337	0	35.509	39.871
967	Trakya Serbest Bölgesi	KG	815	0	69.461	0	22.580	1.019.254
971	İzmir Serbest Bölgesi	KG	3.508	0	138	0	140.891	3.445
979	Bursa Serbest Bölgesi	KG	8	0	0	0	386	0
Toplam			6.952.955	0	1.296.509	0	212.502.948	19.430.532
Yıl toplamı			6.952.955	0	1.296.509	0	212.502.948	19.430.532

2020 yılı verileri geçicidir.

EK-2

GTIP ve Ülkeye göre dış ticaret		
Yıl	HS12	HS12 adı
2020	621010920000	Hastalar veya cerrahlar tarafından cerrahi operasyonlarda giyilen elbise; tek kullanımlık, dokunmamış mensucattan

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
1	Fransa	KG	730.129	0	4.051	0	9.825.714	89.325
3	Hollanda	KG	1.326.737	0	0	0	31.917.399	0
4	Almanya	KG	5.010.593	0	22.322	0	92.849.518	467.331
5	İtalya	KG	1.809.525	0	6.819	0	28.269.431	144.651
6	Birleşik Krallık	KG	2.785.360	0	25.819	0	62.288.925	486.112
7	İrlanda	KG	199.715	0	3.966	0	3.462.779	130.935
8	Danimarka	KG	77.451	0	0	0	1.096.948	0
9	Yunanistan	KG	340.687	0	0	0	5.031.203	0
10	Portekiz	KG	300.002	0	0	0	3.661.227	0
11	İspanya	KG	2.044.733	0	3.574	0	36.944.965	66.185
17	Belçika	KG	1.024.078	0	0	0	15.743.560	0

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
18	Lüksemburg	KG	14.494	0	0	0	325.893	0
28	Norveç	KG	52.567	0	0	0	1.308.982	0
30	İsveç	KG	49.063	0	0	0	854.689	0
32	Finlandiya	KG	252.036	0	0	0	3.647.998	0
38	Avusturya	KG	427.353	0	2.561	0	9.003.386	63.827
39	İsviçre	KG	271.453	0	0	0	6.651.008	0
46	Malta	KG	41.630	0	0	0	693.590	0
53	Estonya	KG	84.966	0	0	0	1.348.127	0
54	Letonya	KG	3.124	0	0	0	33.240	0
55	Litvanya	KG	12.941	0	0	0	92.019	0
60	Polonya	KG	1.766.813	0	0	0	22.392.032	0
61	Çekya	KG	196.432	0	0	0	2.616.314	0
63	Slovakya	KG	202.386	0	0	0	2.798.945	0
64	Macaristan	KG	41.052	0	0	0	594.344	0
66	Romanya	KG	1.004.762	0	0	0	19.543.677	0
68	Bulgaristan	KG	149.637	0	1	0	2.033.844	1
70	Arnavutluk	KG	39.293	0	0	0	381.965	0
73	Belarus	KG	2.574	0	0	0	41.330	0
74	Moldova	KG	11.002	0	0	0	166.811	0
75	Rusya Federasyonu	KG	15.262	0	0	0	339.610	0
76	Gürcistan	KG	135.745	0	0	0	1.411.989	0
78	Azerbaycan	KG	133.140	0	0	0	1.863.670	0
79	Kazakistan	KG	235.325	0	0	0	4.750.190	0
80	Türkmenistan	KG	1.178	0	0	0	31.714	0
82	Tacikistan	KG	4.085	0	0	0	63.899	0
83	Kırgızistan	KG	170	0	0	0	1.420	0
91	Slovenya	KG	516.705	0	0	0	6.473.524	0
92	Hırvatistan	KG	41.531	0	0	0	685.702	0
93	Bosna-Hersek	KG	22.945	0	0	0	362.779	0
95	Kosova	KG	71.561	0	0	0	1.524.819	0
96	Kuzey Makedonya	KG	22.242	0	0	0	452.229	0
97	Karadağ	KG	11.567	0	0	0	225.676	0
98	Sırbistan	KG	76.896	0	5	0	862.705	63
204	Fas	KG	9.037	0	0	0	60.566	0

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
208	Cezayir	KG	36.204	0	0	0	237.340	0
212	Tunus	KG	2.346	0	0	0	21.447	0
216	Libya	KG	24.208	0	0	0	564.636	0
224	Sudan	KG	14.919	0	0	0	191.772	0
228	Moritanya	KG	173	0	0	0	2.900	0
232	Mali	KG	2.134	0	0	0	23.598	0
236	Burkina Faso	KG	342	0	0	0	6.688	0
244	Çad	KG	160	0	0	0	1.412	0
248	Senegal	KG	3.187	0	0	0	42.668	0
260	Gine	KG	357	0	0	0	14.804	0
272	Kotdivuar	KG	4.526	0	0	0	70.413	0
276	Gana	KG	22.515	0	0	0	428.288	0
288	Nijerya	KG	16.190	0	0	0	213.412	0
302	Kamerun	KG	1.564	0	0	0	34.745	0
314	Gabon	KG	1.435	0	0	0	24.221	0
324	Ruanda	KG	542	0	0	0	15.901	0
330	Angola	KG	716	0	0	0	10.431	0
334	Etiyopya	KG	10	0	0	0	52	0
338	Cibuti	KG	100	0	0	0	1.658	0
342	Somali	KG	11	0	0	0	868	0
346	Kenya	KG	41.413	0	0	0	395.040	0
350	Uganda	KG	6.385	0	0	0	116.722	0
352	Tanzanya	KG	1.019	0	0	0	17.262	0
366	Mozambik	KG	144	0	0	0	7.981	0
373	Mauritius	KG	6.899	0	0	0	152.376	0
382	Zimbabve	KG	2.524	0	0	0	39.717	0
388	Güney Afrika Cumhuriyeti	KG	5.863	0	0	0	60.550	0
391	Botsvana	KG	1.930	0	0	0	34.550	0
400	ABD	KG	5.990.143	0	26	0	112.570.917	1.297
404	Kanada	KG	1.066.477	0	0	0	19.088.667	0
412	Meksika	KG	0	0	3	0	0	236
416	Guatemala	KG	1.504	0	0	0	29.440	0
428	El Salvador	KG	1.032	0	0	0	33.750	0
436	Kostarika	KG	1.645	0	0	0	21.442	0
442	Panama	KG	6.066	0	0	0	69.640	0

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
456	Dominik Cumhuriyeti	KG	23.963	0	0	0	506.300	0
484	Venezuela	KG	2.127	0	0	0	34.384	0
488	Guyana	KG	1.364	0	0	0	50.557	0
508	Brezilya	KG	145	0	0	0	858	0
524	Uruguay	KG	221	0	0	0	3.709	0
601	Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	KG	5.608	0	0	0	56.350	0
604	Lübnan	KG	58.525	0	0	0	538.586	0
608	Suriye	KG	8.795	0	0	0	123.315	0
612	Irak	KG	26.017	0	0	0	515.572	0
616	İran	KG	21.281	0	0	0	680.769	0
624	İsrail	KG	485.713	0	5.151	0	7.303.250	25.038
628	Ürdün	KG	6.324	0	0	0	31.568	0
632	Suudi Arabistan	KG	3.194	0	0	0	22.757	0
636	Kuveyt	KG	40.827	0	0	0	256.386	0
640	Bahreyn	KG	44.381	0	0	0	806.765	0
644	Katar	KG	981.683	0	0	0	24.518.873	0
647	BAE	KG	47.922	0	0	0	643.235	0
649	Umman	KG	3.177	0	0	0	50.486	0
660	Afganistan	KG	3.846	0	0	0	34.815	0
662	Pakistan	KG	37.875	0	46	0	326.538	414
664	Hindistan	KG	0	0	4	0	0	12
667	Maldivler	KG	4	0	0	0	1.154	0
669	Sri Lanka	KG	174	0	0	0	1.734	0
672	Nepal	KG	970	0	0	0	4.750	0
706	Singapur	KG	54.075	0	0	0	823.320	0
708	Filipinler	KG	9.038	0	0	0	142.666	0
720	Çin	KG	46.342	0	68.172	0	2.176.981	462.869
728	Güney Kore	KG	5	0	0	0	98	0
740	Hong Kong	KG	907.716	0	0	0	16.513.545	0
800	Avustralya	KG	1.608	0	0	0	29.889	0
966	Mersin Serbest Bölgesi	KG	2.898	0	11.066	0	9.060	61.246
Toplam			31.660.478	0	153.586	0	575.483.933	1.999.542
Yıl toplamı			31.660.478	0	153.586	0	575.483.933	1.999.542

2020 yılı verileri geçicidir.

EK-3

GTIP ve Ülkeye göre dış ticaret		
Yıl	HS12	HS12 adı
2020	630790920000	Dokunmamış mensucattan yapılmış cerrahi operasyonlarda kullanılan tek kullanımlık örtüler; örme veya kroşe HARIÇ

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
1	Fransa	KG	34.798	0	0	0	265.032	0
3	Hollanda	KG	16.451	0	0	0	132.125	0
4	Almanya	KG	420.440	0	188	0	4.404.573	2.302
5	İtalya	KG	70.384	0	0	0	584.884	0
6	Birleşik Krallık	KG	57.204	0	0	0	581.621	0
7	İrlanda	KG	881	0	0	0	9.349	0
9	Yunanistan	KG	206.355	0	0	0	2.226.950	0
10	Portekiz	KG	12.320	0	0	0	77.946	0
11	İspanya	KG	148.019	0	34	0	1.349.601	13
17	Belçika	KG	9.398	0	0	0	64.140	0
38	Avusturya	KG	571	0	0	0	12.043	0
39	İsviçre	KG	1.987	0	0	0	14.633	0
46	Malta	KG	4.753	0	0	0	46.242	0
54	Letonya	KG	17.113	0	0	0	110.654	0
55	Litvanya	KG	51.103	0	1	0	477.170	29
60	Polonya	KG	82.986	0	0	0	615.200	0
61	Çekya	KG	51.810	0	1	0	794.207	50
63	Slovakya	KG	8.643	0	0	0	118.465	0
64	Macaristan	KG	5.748	0	0	0	61.631	0
66	Romanya	KG	125.076	0	0	0	998.294	0
68	Bulgaristan	KG	72.338	0	0	0	519.232	0
70	Arnavutluk	KG	31.332	0	0	0	239.160	0
72	Ukrayna	KG	935	0	0	0	8.351	0
74	Moldova	KG	18.539	0	0	0	171.524	0
75	Rusya Federasyonu	KG	894	0	0	0	7.644	0
76	Gürcistan	KG	96.189	0	0	0	594.367	0
78	Azerbaycan	KG	27.171	0	0	0	215.170	0
79	Kazakistan	KG	18.162	0	0	0	189.704	0
83	Kırgızistan	KG	786	0	0	0	7.710	0

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
91	Slovenya	KG	172	0	0	0	1.552	0
92	Hırvatistan	KG	2.994	0	0	0	30.852	0
93	Bosna-Hersek	KG	6.397	0	0	0	85.284	0
95	Kosova	KG	9.814	0	0	0	113.417	0
96	Kuzey Makedonya	KG	1.659	0	0	0	18.594	0
97	Karadağ	KG	2.077	0	0	0	21.644	0
98	Sırbistan	KG	27.770	0	0	0	284.859	0
204	Fas	KG	61.327	0	0	0	341.403	0
208	Cezayir	KG	53.778	0	0	0	348.008	0
212	Tunus	KG	4.793	0	0	0	22.279	0
216	Libya	KG	29.768	0	0	0	270.096	0
224	Sudan	KG	35.696	0	0	0	267.008	0
228	Moritanya	KG	866	0	0	0	6.070	0
232	Mali	KG	12.727	0	0	0	71.273	0
248	Senegal	KG	12.118	0	0	0	74.976	0
272	Kotdivuar	KG	6.834	0	0	0	37.816	0
276	Gana	KG	27.907	0	0	0	246.812	0
288	Nijerya	KG	15.151	0	0	0	158.988	0
330	Angola	KG	2.041	0	0	0	18.378	0
342	Somali	KG	1.469	0	0	0	21.541	0
346	Kenya	KG	24.664	0	0	0	141.588	0
350	Uganda	KG	84	0	0	0	980	0
352	Tanzanya	KG	1.071	0	0	0	9.707	0
373	Mauritius	KG	2.101	0	0	0	20.716	0
388	Güney Afrika Cumhuriyeti	KG	52.868	0	0	0	427.863	0
400	ABD	KG	48.389	0	6	0	789.210	992
404	Kanada	KG	2.536	0	0	0	58.632	0
436	Kostarika	KG	1.873	0	0	0	22.589	0
442	Panama	KG	82	0	0	0	810	0
484	Venezuela	KG	2.272	0	0	0	13.431	0
492	Surinam	KG	253	0	0	0	2.370	0
508	Brezilya	KG	183	0	0	0	540	0
512	Şili	KG	5.780	0	0	0	33.420	0
524	Uruguay	KG	493	0	0	0	4.482	0

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
601	Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	KG	11.991	0	0	0	85.423	0
604	Lübnan	KG	2.708	0	0	0	14.698	0
608	Suriye	KG	4.415	0	0	0	40.142	0
612	Irak	KG	170.618	0	0	0	1.035.924	0
616	İran	KG	4.850	0	0	0	18.389	0
624	İsrail	KG	68.333	0	0	0	884.164	0
625	Filistin Devleti	KG	15	0	0	0	72	0
628	Ürdün	KG	74.518	0	0	0	453.481	0
632	Suudi Arabistan	KG	27.395	0	0	0	265.824	0
636	Kuveyt	KG	2.237	0	0	0	22.405	0
640	Bahreyn	KG	6.654	0	0	0	64.039	0
644	Katar	KG	10.842	0	0	0	86.715	0
647	BAE	KG	12.391	0	0	0	116.070	0
649	Umman	KG	4.390	0	0	0	38.020	0
653	Yemen	KG	3.395	0	0	0	24.170	0
660	Afganistan	KG	5.001	0	0	0	34.189	0
662	Pakistan	KG	118.403	0	0	0	1.008.019	0
669	Sri Lanka	KG	860	0	0	0	16.000	0
676	Myanmar	KG	1.517	0	0	0	15.560	0
700	Endonezya	KG	746	0	0	0	6.685	0
701	Malezya	KG	1.884	0	0	0	15.746	0
716	Moğolistan	KG	882	0	0	0	7.458	0
720	Çin	KG	2.185	0	17	0	69.252	373
740	Hong Kong	KG	842	0	0	0	12.138	0
800	Avustralya	KG	3.005	0	0	0	29.255	0
963	Ege Serbest Bölgesi	KG	113	0	0	0	1.009	0
966	Mersin Serbest Bölgesi	KG	0	0	838	0	0	10.802
967	Trakya Serbest Bölgesi	KG	0	0	3.447	0	0	24.080
Toplam			2.590.583	0	4.532	0	23.229.657	38.641
Yıl toplamı			2.590.583	0	4.532	0	23.229.657	38.641

2020 yılı verileri geçicidir.

EK-4

GTIP ve Ülkeye göre dış ticaret

Yıl	HS12	HS12 adı
2020	650700000019	Başlıklara mahsus, astarlar, kılıflar, siperlikler ve çene altı kayışları

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
1	Fransa	KG	1.136	0	94	0	20.071	31.641
3	Hollanda	KG	4.255	0	36	0	11.120	1.050
4	Almanya	KG	3.832	0	354	0	72.845	22.750
5	İtalya	KG	10.080	0	284	0	77.838	29.361
6	Birleşik Krallık	KG	50.473	0	383	0	503.360	16.121
7	İrlanda	KG	32	0	0	0	760	0
8	Danimarka	KG	25	0	150	0	187	1.647
9	Yunanistan	KG	2.581	0	0	0	16.657	0
10	Portekiz	KG	20	0	279	0	73	3.373
11	İspanya	KG	893	0	1	0	10.775	17
17	Belçika	KG	424	0	0	0	4.941	0
30	İsveç	KG	17	0	979	0	245	30.205
32	Finlandiya	KG	0	0	1	0	0	28
38	Avusturya	KG	444	0	0	0	966	0
39	İsviçre	KG	147	0	7	0	2.317	366
46	Malta	KG	174	0	0	0	786	0
55	Litvanya	KG	262	0	0	0	2.714	0
60	Polonya	KG	0	0	281	0	0	37.406
61	Çekya	KG	1.037	0	3	0	2.240	150
63	Slovakya	KG	636	0	0	0	3.611	0
64	Macaristan	KG	1.016	0	0	0	4.538	0
66	Romanya	KG	7.441	0	0	0	98.077	0
68	Bulgaristan	KG	3.959	0	0	0	15.518	0
70	Arnavutluk	KG	374	0	39	0	2.035	1.614
72	Ukrayna	KG	917	0	0	0	3.173	0
73	Belarus	KG	993	0	0	0	1.020	0
74	Moldova	KG	98	0	0	0	290	0
75	Rusya Federasyonu	KG	54	0	0	0	150	0
76	Gürcistan	KG	1.455	0	0	0	9.257	0
78	Azerbaycan	KG	6.513	0	0	0	92.472	0

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
79	Kazakistan	KG	7.659	0	0	0	31.188	0
80	Türkmenistan	KG	275	0	0	0	4.659	0
82	Tacikistan	KG	299	0	0	0	267	0
91	Slovenya	KG	0	0	103	0	0	11.581
92	Hırvatistan	KG	47	0	3	0	187	713
93	Bosna-Hersek	KG	258	0	0	0	1.334	0
95	Kosova	KG	451	0	0	0	831	0
96	Kuzey Makedonya	KG	9	0	0	0	41	0
97	Karadağ	KG	790	0	0	0	834	0
98	Sırbistan	KG	315	0	0	0	1.178	0
204	Fas	KG	3.174	0	0	0	24.525	0
208	Cezayir	KG	12.741	0	0	0	32.788	0
212	Tunus	KG	2.359	0	5	0	448	194
216	Libya	KG	8.200	0	0	0	84.942	0
220	Mısır	KG	9.652	0	0	0	41.267	0
224	Sudan	KG	653	0	0	0	16.837	0
240	Nijer	KG	7	0	0	0	30	0
248	Senegal	KG	2	0	0	0	9	0
268	Liberya	KG	6	0	0	0	127	0
272	Kotdivuar	KG	42	0	0	0	224	0
280	Togo	KG	1	0	0	0	12	0
342	Somali	KG	9	0	0	0	36	0
346	Kenya	KG	217	0	0	0	3.425	0
366	Mozambik	KG	48	0	0	0	1.198	0
382	Zimbabve	KG	4	0	0	0	23	0
388	Güney Afrika Cumhuriyeti	KG	80	0	1	0	853	15
400	ABD	KG	1.830	0	1.290	0	69.185	145.678
404	Kanada	KG	23	0	0	0	97	0
412	Meksika	KG	0	0	25	0	0	1.890
453	Bahamalar	KG	8	0	0	0	49	0
601	Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	KG	38	0	0	0	313	0
604	Lübnan	KG	2	0	0	0	1	0
612	Irak	KG	19.271	0	0	0	102.708	0
616	İran	KG	5.268	0	0	0	16.706	0
624	İsrail	KG	2.944	0	0	0	52.636	0

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
628	Ürdün	KG	2	0	0	0	2	0
632	Suudi Arabistan	KG	4.205	0	0	0	14.022	0
636	Kuveyt	KG	25	0	0	0	3.759	0
640	Bahreyn	KG	273	0	5	0	1.541	2.327
644	Katar	KG	289	0	0	0	8.139	0
647	BAE	KG	237	0	1	0	10.695	32
653	Yemen	KG	24	0	0	0	455	0
660	Afganistan	KG	49	0	0	0	420	0
664	Hindistan	KG	0	0	11	0	0	3.272
666	Bangladeş	KG	0	0	1	0	0	68
680	Tayland	KG	0	0	24	0	0	1.572
690	Vietnam	KG	0	0	42	0	0	1.067
700	Endonezya	KG	0	0	3	0	0	230
701	Malezya	KG	0	0	538	0	0	6.156
708	Filipinler	KG	0	0	1	0	0	64
716	Moğolistan	KG	584	0	0	0	6.194	0
720	Çin	KG	0	0	9.486	0	0	100.435
728	Güney Kore	KG	0	0	1	0	0	8
732	Japonya	KG	27	0	70	0	69	6.776
736	Tayvan	KG	0	0	68	0	0	9.407
740	Hong Kong	KG	20	0	0	0	655	0
960	Antalya Serbest Bölgesi	KG	56	0	0	0	879	0
962	İstanbul Endüstri ve Tic.Serb.Böl.	KG	53	0	0	0	189	0
963	Ege Serbest Bölgesi	KG	10	0	0	0	200	0
971	İzmir Serbest Bölgesi	KG	25	0	0	0	179	0
981	Kocaeli Serbest Bölgesi	KG	54	0	0	0	181	0
Toplam			181.903	0	14.569	0	1.494.573	467.214
Yıl toplamı			181.903	0	14.569	0	1.494.573	467.214

2020 yılı verileri geçicidir.

EK-5

GTIP ve Ülkeye göre dış ticaret		
Yıl	HS12	HS12 adı
2020	401511000000	Cerrahide kullanılan eldiven (sertleştirilmemiş vulkanize kauçuktan)

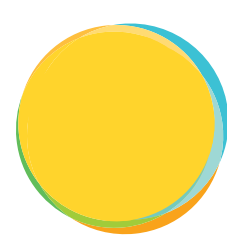
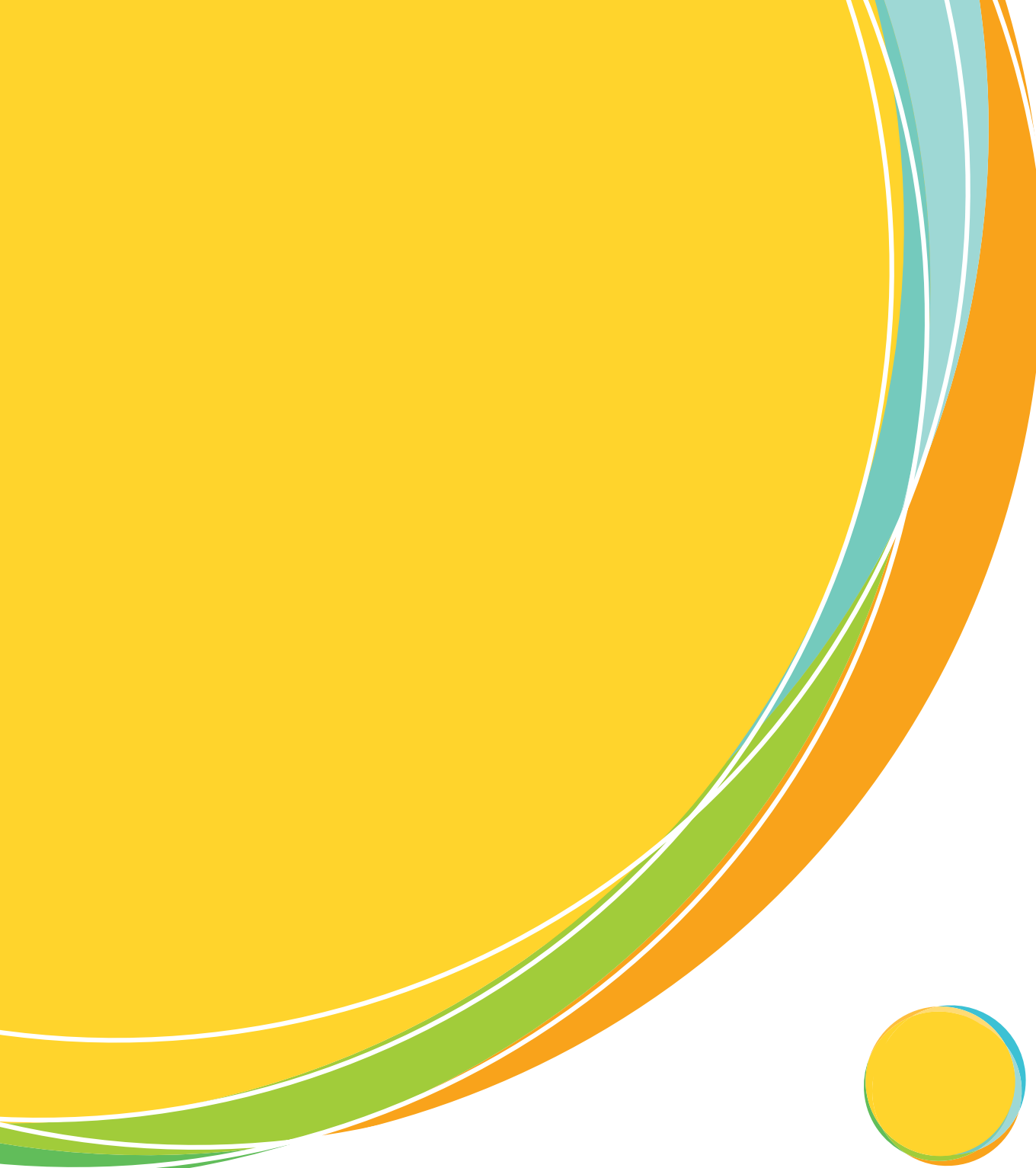
Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
1	Fransa	KG/ÇİFT	34.141	4.978.342	71	3.850	681.050	17.548
3	Hollanda	KG/ÇİFT	74.405	11.046.416	0	0	1.919.079	0
4	Almanya	KG/ÇİFT	56.212	8.221.046	60	5.763	948.211	1.214
5	İtalya	KG/ÇİFT	11.488	1.825.000	1	77	394.609	25
6	Birleşik Krallık	KG/ÇİFT	108.687	24.814.050	94	3.880	2.919.065	3.462
7	İrlanda	KG/ÇİFT	7.550	600.000	0	0	100.031	0
8	Danimarka	KG/ÇİFT	5.341	383.984	0	0	151.358	0
10	Portekiz	KG/ÇİFT	9.601	1.637.000	0	0	273.597	0
11	İspanya	KG/ÇİFT	56.351	8.758.600	0	0	1.439.873	0
17	Belçika	KG/ÇİFT	10.250	1.082.318	14	260	249.295	85
30	İsveç	KG/ÇİFT	20.920	3.644.000	0	0	514.000	0
32	Finlandiya	KG/ÇİFT	9.375	1.250.000	0	0	256.802	0
38	Avusturya	KG/ÇİFT	11.569	825.296	128.460	6.855.930	262.157	981.482
39	İsviçre	KG/ÇİFT	19.527	2.810.000	0	0	543.420	0
46	Malta	KG/ÇİFT	559	63.000	0	0	13.274	0
55	Litvanya	KG/ÇİFT	40.593	6.664.000	0	0	1.221.061	0
60	Polonya	KG/ÇİFT	22.048	5.331.700	0	0	628.663	0
63	Slovakya	KG/ÇİFT	19.070	3.024.000	0	0	543.554	0
64	Macaristan	KG/ÇİFT	21	3.000	0	0	149	0
66	Romanya	KG/ÇİFT	15.394	2.497.543	0	0	290.518	0
68	Bulgaristan	KG/ÇİFT	14.662	2.614.203	0	0	251.380	0
70	Arnavutluk	KG/ÇİFT	61	2.485	0	0	643	0
72	Ukrayna	KG/ÇİFT	12.038	1.375.000	72	7.976	301.784	301
73	Belarus	KG/ÇİFT	78	5.000	0	0	100	0
74	Moldova	KG/ÇİFT	7.222	1.127.000	0	0	206.806	0
76	Gürcistan	KG/ÇİFT	22.952	4.899.833	0	0	103.546	0
78	Azerbaycan	KG/ÇİFT	72.179	8.669.389	0	0	299.009	0
79	Kazakistan	KG/ÇİFT	581	26.300	0	0	2.553	0
80	Türkmenistan	KG/ÇİFT	8.452	668.689	0	0	52.473	0
81	Özbekistan	KG/ÇİFT	11	4.550	115	5.750	89	1.187

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
82	Tacikistan	KG/ÇİFT	1	20	0	0	281	0
83	Kırgızistan	KG/ÇİFT	22	1.865	0	0	335	0
91	Slovenya	KG/ÇİFT	39.041	4.569.600	0	0	696.102	0
92	Hırvatistan	KG/ÇİFT	2	176	0	0	45	0
93	Bosna-Hersek	KG/ÇİFT	36.860	3.101.571	0	0	512.970	0
95	Kosova	KG/ÇİFT	12.869	1.273.025	0	0	86.145	0
96	Kuzey Makedonya	KG/ÇİFT	1.316	152.000	0	0	4.968	0
97	Karadağ	KG/ÇİFT	11.481	2.074.012	0	0	164.319	0
98	Sırbistan	KG/ÇİFT	260	40.000	0	0	6.868	0
208	Cezayir	KG/ÇİFT	62	5.254	0	0	194	0
212	Tunus	KG/ÇİFT	120	2.400	0	0	304	0
216	Libya	KG/ÇİFT	5.148	254.518	0	0	78.213	0
224	Sudan	KG/ÇİFT	272	23.263	0	0	1.456	0
228	Moritanya	KG/ÇİFT	66	5.593	0	0	224	0
232	Mali	KG/ÇİFT	892	101.519	0	0	5.876	0
240	Nijer	KG/ÇİFT	289	47.771	0	0	5.597	0
248	Senegal	KG/ÇİFT	366	30.000	0	0	1.140	0
252	Gambiya	KG/ÇİFT	6.912	1.231.069	0	0	202.242	0
334	Etiyopya	KG/ÇİFT	64	10.000	0	0	1.872	0
338	Cibuti	KG/ÇİFT	9.414	2.015.750	0	0	58.439	0
342	Somali	KG/ÇİFT	2.523	220.680	0	0	46.540	0
346	Kenya	KG/ÇİFT	208	18.344	0	0	3.609	0
350	Uganda	KG/ÇİFT	1	100	0	0	14	0
370	Madagaskar	KG/ÇİFT	2	169	0	0	43	0
400	ABD	KG/ÇİFT	44.835	8.065.500	407	52.731	1.078.017	8.295
448	Küba	KG/ÇİFT	3	3.000	0	0	6.122	0
453	Bahamalar	KG/ÇİFT	56	4.702	0	0	2.128	0
601	Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	KG/ÇİFT	44.423	3.794.789	0	0	245.486	0
608	Suriye	KG/ÇİFT	44.647	4.150.542	0	0	542.044	0
612	Irak	KG/ÇİFT	16.595	2.069.824	0	0	228.088	0
616	İran	KG/ÇİFT	591	7.652	7.000	350.000	3.554	69.000
624	İsrail	KG/ÇİFT	2.939	249.092	0	0	13.717	0
632	Suudi Arabistan	KG/ÇİFT	239	7.500	0	0	3.023	0

Ülke	Ülke adı	Ölçü adı	İhracat Miktar 1	İhracat Miktar 2	İthalat Miktar 1	İthalat Miktar 2	İhracat Dolar	İthalat Dolar
644	Katar	KG/ÇİFT	208	35.150	0	0	1.985	0
647	BAE	KG/ÇİFT	588	135.000	0	0	7.597	0
653	Yemen	KG/ÇİFT	18	1.521	0	0	282	0
660	Afganistan	KG/ÇİFT	1.479	270.043	0	0	46.217	0
664	Hindistan	KG/ÇİFT	0	0	76.942	3.498.985	0	717.366
667	Maldivler	KG/ÇİFT	34	2.231	0	0	1.336	0
669	Sri Lanka	KG/ÇİFT	2	59	67.885	1.914.915	15	710.335
680	Tayland	KG/ÇİFT	0	0	6.023.979	614.259.285	0	31.968.069
690	Vietnam	KG/ÇİFT	0	0	117.585	17.069.800	0	691.612
700	Endonezya	KG/ÇİFT	0	0	1.752.559	168.850.800	0	7.437.575
701	Malezya	KG/ÇİFT	0	0	23.680.199	5.563.295.746	0	153.014.884
706	Singapur	KG/ÇİFT	285	28.000	3	200	2.744	81
708	Filipinler	KG/ÇİFT	0	0	4	300	0	123
720	Çin	KG/ÇİFT	14.617	1.475.000	780.032	70.576.827	92.366	3.716.524
800	Avustralya	KG/ÇİFT	5	51	0	0	13	0
960	Antalya Serbest Bölgesi	KG/ÇİFT	5	500	0	0	97	0
962	İstanbul Endüstri ve Tic. Serb. Böl.	KG/ÇİFT	2.550	365.000	0	0	21.594	0
971	İzmir Serbest Bölgesi	KG/ÇİFT	4.250	479.000	0	0	46.738	0
981	Kocaeli Serbest Bölgesi	KG/ÇİFT	7	100	0	0	59	0
Toplam			977.905	145.174.699	32.635.482	6.446.753.075	18.789.167	199.339.168
Yıl toplamı			977.905	145.174.699	32.635.482	6.446.753.075	18.789.167	199.339.168
2020 yılı verileri geçicidir.								

9. KAYNAKÇA

- 06.06.2006 Tarihli, 26190 Sayılı Resmi Gazete
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/06/20060606.htm>
- Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri
- <https://www.oaib.org.tr/tr/bilgi-merkezi-ihracat-is-akis-semasi.html>
- Yeni İşimiz Dış Ticaret, Hakan Akın, 2016
- Türkiye İstatistik Kurumu, Dış Ticaret İstatistikleri <https://biruni.tuik.gov.tr/disticaretapp/menu.zul>
- <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-56296628>
- T.C. Sağlık Bakanlığı, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
- Devlet Malzeme Ofisi
- COVID-19 Sağlık Sistemleri Müdahale Monitörü (HSRM) / Cross-Country Analysis
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/03/20200304-54.htm>
- https://macmap.org/OfflineDocument/Covid19/COVID_TUR_3.pdf
- https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm?fuseaction=country.notifiedbody&cou_id=792
- <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/44965>

business4goals

business4goals.org